

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านกายภาพ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและด้านเทคนิค ที่มีผลต่อการตัดสินใจปลูกถั่วเหลืองฝักสดของเกษตรกร 2) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการปลูกถั่วเหลืองฝักสด โดยการรวบรวมข้อมูลจากการสุ่มตัวอย่างเกษตรกรผู้ปลูกถั่วเหลืองฝักสด ใน 2 อำเภอของจังหวัดเชียงใหม่ และ 3 อำเภอของจังหวัดเชียงราย ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเกษตรกร กลุ่มตัวอย่างจำนวน 299 คน 3) เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจปลูกถั่วเหลืองฝักสด

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างของเกษตรกรผู้ปลูกถั่วเหลืองฝักสดเป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 30-50 ปี มีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา มีประสบการณ์การปลูกถั่วเหลืองฝักสด 5-10 ปี มีพื้นที่ทำการปลูกถั่วเหลืองฝักสด 5-10 ไร่ มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 4-6 คน แรงงานในครัวเรือนที่ทำการเกษตรมีอยู่เพียง 1-3 คน รายได้ในครัวเรือนอยู่ที่ 100,000 บาทต่อปี

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจปลูกถั่วเหลืองฝักสดของเกษตรกร ได้แก่ ปัจจัยด้านกายภาพ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านเทคนิค เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน ปัจจัยด้านกายภาพ มีประเด็นปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ สภาพดินที่ใช้ทำการเพาะปลูกต้องเป็นดินร่วนทราย ปัจจัยด้านเศรษฐกิจมีประเด็นปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดมี 3 ประเด็นด้วยกันคือ การปลูกถั่วเหลืองฝักสดต้องใช้ต้นทุนสูง ค่าจ้างแรงงานมีการปรับตัวเพิ่มสูงขึ้น และราคาประกันที่บริษัทเสนอเป็นส่วนสำคัญในการตัดสินใจ ปัจจัยทางด้านสังคมมีประเด็นปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 2 ประเด็น ได้แก่ บริษัทต้องมีความน่าเชื่อถือและมั่นคงด้านการเงิน และ ต้องมีความชัดเจนของนโยบายด้านราคา การช่วยเหลือและมาตรฐานของสินค้า ปัจจัยทางด้านเทคนิคทุกประเด็นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดเท่ากันหมด แต่ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร จากการทดสอบสมมติฐานพบว่าปัจจัยส่วนบุคคลด้านประสบการณ์ส่งผลต่อการตัดสินใจปลูกถั่วเหลืองฝักสดด้านกายภาพและด้านเทคนิค และปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้ส่งผลต่อการตัดสินใจปลูกถั่วเหลืองฝักสดด้านเศรษฐกิจและด้านเทคนิค ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุไม่ส่งผลต่อการตัดสินใจปลูกถั่วเหลืองฝักสด ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ปัญหาและอุปสรรคในการปลูกถั่วเหลืองฝักสด เรื่องราคาประกันที่ต่ำ และมีต้นทุนการผลิตสูง รองลงมาคือเรื่องการกำหนดคุณภาพมาตรฐานของวัตถุดิบสูงเกินไป และการเกิดอุทกภัยทำให้ถั่วเหลืองฝักสดเสียหาย ส่วนข้อเสนอแนะได้แก่ เพิ่มราคาประกันให้สูงขึ้นและลดราคาต้นทุนการผลิตให้ต่ำลง รองลงมาคือการลดจำนวนพันธุ์ให้เหลือเพียง 1-2 พันธุ์

This study was conducted to investigate :1)factors affecting the decision – making on fresh pod soybean growing of the farmers included physical, economic, social, and technical factors, 2) problems encountered and suggestions on fresh pod soybean growing. The informants in this study consisted of 299 farmers in two districts of Chiang Mai , and three districts of Chiangrai obtained by random sampling technique, and 3) personal factors related to decision – making on fresh pod soybean growing of the farmers.

The results of this study revealed that all of the informants were male, 30-50 years old, elementary school graduates, and they had fresh pod soybean growing experience for 5-10 years. The informants had on average area of fresh pod soybean growing for 5-10 rai. They had 4-6 household members and 1-3 family workforces. Their household annual income was 100,000 baht on average. Factors affecting the decision-making on fresh pod soybean included physical, economic, social, and technical factors. As a whole, the informants had a high level of the decision-making for all of the four aspects whereas the physical factor had a highest level in terms of sandy loam soil suitable for soybean growing. Three aspects of the economic factor having a highest level were: 1) fresh pod soybean growing which needed a high cost of production, 2) there was an increase of workforce cost, and 3) the assured price offered by a company played an important role in the decision-making. Two aspects of the social factor having a highest level influence were: 1) the company must be reliable and financially stable, and 2) the price policy must be clear as well as assistance with standards of products. For technical factor, agricultural extension works contact was found at a highest level of influence on their decision-making .

Based on hypothesis testing, it was found that the personal factor on experience had an affect towards the decision-making on fresh pod soybean growing and technique. Besides, the personal factor on income also had an affect towards the decision-making. However, age did not have an affect towards the decision-making on fresh pod soybean growing. For problems encountered, the informants had a highest level of problems on low assured price but high costs of production. This was followed by natural calamity like floods. The following suggestions were an increase of assured price, a decrease of production costs, and a decrease of soybean variety.